

ciaországban való előnyösebb méltatását elősegítse. Az új egyesületbe beléptek többek között Loubet, a volt köztársasági elnök, továbbá Clemenceau, De Selves, Barthau, Etienne, Denis-Cochin és De Lecroix tábornok. Olaszországban is fognak egy hasonló célra törekvő egyesületet létesíteni.

A légszeszvilágítás kiterjesztése

— A gyár javaslata a városhoz. —

(Saját tudósítónktól.) A tanács a város egész belterületét légszeszvilágítással kívánja felszerelni és az erre vonatkozó határozatát közölte a légszeszgyárral. A légszeszgyár ma terjedelmes beadványban válaszol a tanácsnak és az örvendefes átalakításra vonatkozólag olyan pozíciókat tesz, amelyeket mindenképen meg kell szivlelni. Alább szó szerint közöljük a vállalat előterjesztését és anélkül, hogy a részletek tárgyalásába ma belemennénk, nem zárkozhatunk el bizonyos igazságok megállapításától. Szegeden sok ok van arra, hogy a városi üzemeket idegenkedéssel fogadjuk. A légszeszgyár előterjesztését a szerint kell elbírálni, hogy mennyire javul általa a város világítása és mennyi előny származik belőle az áramokat fogyasztó közönségre. Lesz még alkalmunk arra, hogy a részletekkel foglalkozzunk, egyelőre örömmel állapítjuk meg, hogy az előkészítő munkák a legkomolyabb stádiumba jutottak és hogy a légszeszgyár előterjesztésében komoly, foglalkozásra érdemes idák vannak.

Az előterjesztés egész terjedelmében ez:

*Szeged szab. kir. város tekintetes Tanácsának
Nagyságos dr. Lázár György kir. tanácsos,
polgármester ur kezeihez*

Szeged.

A folyó évi március hó 8-án 11023/912 sz. a. hozzánk intézett nagybecsű felhívásra a következőket van szerencsém előterjeszteni:

I.

A tekintetes Tanács a város egész belterületét légszeszvilágítással kívánja felszerelni, amely teljes világítási berendezés a 23650/911. számú tanácsi határozat értelmében 1260 új lámpásnak a felállításával járna s ezen kívül a a belvárosban 209 darab Auer-égős és 14 darab közönséges iv-lámpa helyett 2 darab négyes Inwert 8 lánanggal, 217 darab kettős Inwert pedig 434 lánanggal lenne felszerelendő; az újonnan felállítandó 1260 darab pástorbotoszloppal bíró függő Inwert-lámpa a nagyköruton belüli területen lenne elhelyezendő, míg az innen kikerülő régi lámpák Inwert-égőkkel való átalakítása után a nagyköruton kívüli városrészekben lennének elhelyezendőek.

A velünk egyidejűleg közölt bizottsági jegyzőkönyv tartalma szerint ezen felül a Tisza Lajos-körut mindkét oldala is kettős Inwert-lámpákkal szándékoltnék megvilágíttatni.

Mindezeket az átalakításokat, a közvilágítási hálózatnak ily módon való kiterjesztését, az új lámpáknak felállítását, a régiéknak pedig átalakítását és elhelyezését a város tőlünk a mi költségünkön kívánja eszközöztetni, amire nézve előzőleg már bejelentettük a t. városi Tanácsnak, hogy a légszeszvilágítás általános kiterjesztéséből fölmerülő többlet-költségek viselését magunkra azért nem vállalhatjuk, mert a város t. Tanácsa nemcsak a hálózat kiterjesztését, hanem egyfelől a szerződés 13. §-a alapján most alkalmazásban lévő körkeresztmet-

szetű és nyolcszögkeresztmetű, valamint az előbb engedélyezett lámpa-oszlopok helyett teljesen új mintázatu és az eddigiektől teljesen eltérő rendszerű utcai lámpák és oszlopok felállítását, másfelől pedig a szerződés 16. §-ában szabályozott 30 gyertyafénynél intenzívebb és nagyobb, mert legalább 60 gyertyaláng fényével felérő világítást kíván.

Már pedig a szerződés 5. §-ának az a rendelkezése, mely szerint a közvilágítási hálózatot a városi tanács felhívására saját költségünkön kiterjeszteni és felszerelni tartozunk, csak a város által a szerződés 13. §-a értelmében már megállapított mintájú lámpákra és oszlopokra, és a szerződés 16. §-a értelmében szabályozott 30 gyertyafény erejű világítás kiszolgáltatására vonatkozik, nem alkalmazható tehát a t. Tanács által megvalósíttatni kívánt másnemű beruházásokra és fokozott fényerejű világítás szolgáltatására.

A 23650/911. számú felhívás bizonyára számolt is ezzel a körülménnyel s ezért kívánt ezen szolgáltatásoknak a saját költségünkön való teljesítésére azzal az indoklással reábirni, hogy a légszeszvilágításnak ezen újabb kiterjesztése által csupán köztér-világítás címén mintegy 74.000 korona évi bruttó bevételre tennék szert, amihez még a magán-légszeszfogyasztás címén befolyó s évenként állandóan és fokozatosan növekedő bevétel is járulna.

Ez az argumentáció azonban csak a helyi viszonyok teljes félreismerésén alapszik, mert a nagyköruton kívüli külvárosrészek tulnyomó részén elhelyezkedett lakosság légszeszvilágítást sem most, sem ezután beláthatlan időig oly mértékben használni nem fog, hogy az számottevő bevételre nyújthatna kilátást.

Ami pedig a közvilágításból előálló bruttó-bevételt illeti, az sem olyan rózsás, mint amilyennek azt a t. Tanács feltüntethetőnek véli, mert a légszeszvilágításnak a t. városi Tanács által contemplált kiterjesztése a szerződéstől eltérő olyan nagyarányú többlet-befektetést igényelne, melynek fentartási költségeit, továbbá kamatait és törlesztési részleteit a magánfogyasztásnak lényegtelen volta mellett, kizárólag a közvilágítás bevételei nemcsak hogy nem fedeznék, de az ilyen mérvű beruházás és a város által követelt szolgáltatás teljesítése reánk évről-évre megújuló érzékeny veszteséggel járna, nem is szólva arról, hogy a város ezen részeinek feltöltetlen és köveztelen volta mellett a a közbiztonság állapota sem nyújt megnyugvást arra nézve, hogy a várossal szemben elvállalandó szolgáltatásainkat pontosan és fenakadás nélkül teljesíthessük, minthogy a város ezen részeinek rendezetlen állapotában közvilágítási szerelvényeink nagyobb mérvben lesznek még a szándékos rongálásoknak és eltulajdonításoknak kitéve, mint a város rendezettebb részein, ahol pedig még a szándékos károsítók kinyomozása is alig jár valami eredménnyel.

Még meg lehetne érteni a t. városi Tanácsnak az álláspontját, ha az általunk teljesíttetni kívánt szolgáltatásokkal a város valami lényeges előnyhöz jutna, ami azonban nem fog következni,

mert egyrészt abban az esetben, ha a város az üzem megváltásának a kérdésével komolyan foglalkozik, nem cselekszik helyesen, ha most a vállalatot olyan újabb jelentékeny beruházásokkal terheli, amelyeket a város a még nem amortizált könyv szerinti értékben tartoznék megfizetni,

másrészt pedig téves a t. városi Tanácsnak az a számítása, mintha a közvilágításnak contemplált kiterjesztése esetén a város a közvilágítás után évenként csak mintegy 74.000 koronával fizetne többet.

Téves ez a számítás azért, mert a lámpásonként számított 50 korona egységár csak a 30 gyertyafény erejű Auer-világítás után jár, holott

a legalább 60 gyertyafény erejű Inwert-világításért a szerződés 20 §-ának utolsó bekezdése értelmében a város még egyszer 50 korona vagyis 100 korona alaprat tartoznék fizetni, még pedig nemcsak az újonnan felállítandó 1480 utcai lán után, hanem a már most felállítva levő 1720 darab után is, természetesen a város által tervbe vett átalakítás után.

Ha tehát a város a jelenlegi 1720 darab közvilágítási lán után (a szerz. 20. §-a) még pedig ez az első 1600 lán után.

évi 60 koronával	96.000— korona
a további 120 lán után	
50 koronával	6.000—
összesen tehát	102.000— koronát
tartozik most évenként fizetni, addig a tervezett átalakítások és kiterjesztések végrehajtása után a közvilágítás kerülne a városnak	
a) a jelenlegi 1720 lán után	204.000— K
b) a további 1480 új lán után	148.000— K
vagyis összesen évi	352.000— koronájába, ami évi
többletköltséget jelent.	250.000— K

II.

A tények ezen állásában nincs kétségünk aziránt, hogy a közvilágításnak a fentebb tárgyalt módon való kiterjesztése iránti óhaját maga a t. városi Tanács sem fogja a várost terhelő költségekkel arányban állónak és ilyen költségek árán is megvalósítandónak tartani, különösen akkor, amikor köztudomás szerint sokkal sürgősebben megvalósítandó és a közvilágításnak tervbe vett kiterjesztése folytán légszeszvilágítással ellátni kívánt nagyköruton kívüli lakosságnak eminensebb érdekében álló közszükségletek várnak még megoldásra.

Minthogy azonban a város fejlődését a magunk részéről is készséggel előmozdítjuk, mivel a város fokozatos fejlődésében a saját vállalatunk jövedelmezőségének feltételeit is feltalálhatni véljük, ezért azt az ajánlatot tesszük, hogy mi mindazt, amit a város t. Tanácsa a 23650/911. számú határozatában megvalósítani kíván, a saját költségünkön előállítani és fentartani késznek nyilatkozunk azon feltétel alatt, ha erre nekünk a város közönsége módot és alkalmat szolgáltat.

Minthogy ugyanis azok az újabb beruházások, melyeket a város a közvilágításnak kiterjesztése s a világítási fényerő fokozása által elérni kíván, olyan áldozatokkal járnak, melyek szerződésünk hátralévő tartama alatt csak csekély részben amortizálhatók, mivel azok hozzávetőleges számítás szerint körülbelül egy millió koronára rugó újabb befektetéssel járnának, hajlandók vagyunk ezeket az újabb beruházásunkat önerőnkönkből és a városnak minden megterhelése nélkül a legközelebbi három év alatt úgy amint azt a többször említett tanácsi határozat contemplálja, végrehajtani, ha ennek ellenében a város közönsége a szerződésnek megfelelő tartamu meghosszabbítását elhatározza, amely esetben a város az évi 352.000 korona helyett évi 176.000 korona ellenében a közvilágítást oly mértékben és olyan minőségben fogja magának biztosíthatni, mint ahogy azt említett határozatában tervbe vette.

Ebben az esetben s ugyanezen feltétel alatt hajlandók vagyunk a város lakosságát is olyan kedvezményekben részesíteni, amelyekhez különben a várossal kötött szerződés jelenlegi rendelkezései értelmében jogos igényt nem tarthatna.

Ezek a kedvezmények abból állanak, hogy:

1. a villamosáram egységárát úgy világítási, mint erőátviteli célokra annyira leszállítanók, hogy ez a fogyasztó közönség részére a szerződés rendelkezéseivel szemben, a jelenlegi fogyasztás után mintegy évi 100.000 korona megtakarítást jelentene;

2. úgy a légszesz-, mint a villamosáram-mérők bérét a szerződés 31. §-tól eltérőleg